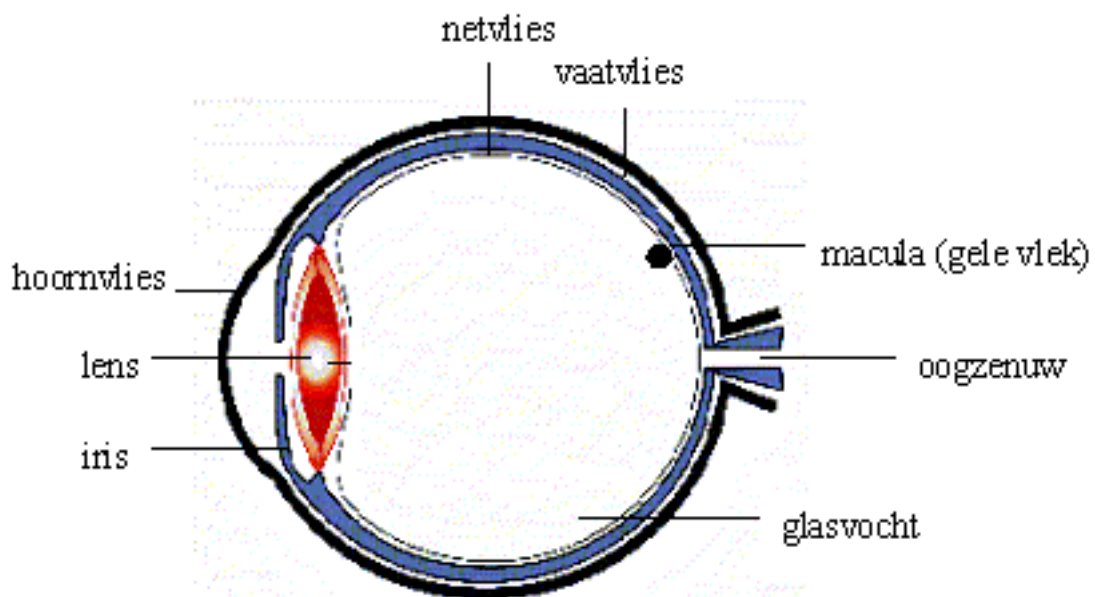

Maculagat

Algemeen

Het maculagat is een gaatje in het netvlies juist op de plaats waar men scherp mee ziet (de gele vlek of macula). Rondom het gaatje ligt het netvlies niet goed op zijn onderlaag, waardoor het netvlies minder goed werkt. Hoe langer het netvlies rondom het maculagat niet op zijn onderlaag ligt, hoe minder goed het gaat werken. U merkt dat u een maculagat heeft doordat u minder goed gaat zien, u zult een vertekend beeld zien. Er is een wazige vlek waar u kijkt. Dit hindert ook het zicht van uw goede oog.

Afbeelding: de plaats van de macula in het oog (maculagat is zo niet te zien)

Hoe ontstaat een maculagat

De gelatinevulling van het oog (het glasvocht) ligt tegen de binnenbekleding van het oog (het netvlies) aan, ook ter plaatse van de macula. Het glasvocht dat tegen het netvlies bij de macula ligt, kan wat schrompelen en zo een gaatje veroorzaken. Het maculagat kan voorkomen bij gezonde mensen met verder gezonde ogen. Er zijn geen aanwijzingen dat het een erfelijke afwijking is. Ongeveer 5 tot 10% van de mensen met een maculagat in één oog krijgt te maken met dezelfde aandoening in het andere oog.

Hoe slecht wordt het zien als u niets aan het maculagat doet

Het zicht wordt nog iets slechter dan het nu is. U kunt de grootste letters bij uw oogarts blijven zien. Vaak kunt u met een vergrotend hulpmiddel nog blijven lezen of televisiekijken. De rest van het netvlies buiten de macula blijft normaal. Dit betekent dat buiten de wazige vlek uw zicht normaal blijft. De kans op verbetering van het zicht na een operatie is kleiner wanneer de afwijking langer bestaat.

De operatie

De operatie heeft als doel het vertekend beeld te verminderen of te laten verdwijnen en de gezichtsscherpte te verbeteren. Het zien wordt zeker geen 100% scherp zien meer, 50% scherp zien is al een sterke verbetering. Tijdens de operatie verwijdert de oogarts het glasvocht. Deze operatie heet 'vitrectomie'. Hierna verwijdert de arts ook het meest oppervlakkige laagje van het netvlies rondom het maculagat. Dit is om de laatste trekkracht op de randen weg te nemen. Vervolgens vult de arts het oog met een lucht-/gasmengsel om van binnenuit het maculagat te sluiten en op zijn onderlaag aan te drukken.

Let op

Zolang de lucht-/gasbel in uw oog aanwezig is, mag u niet vliegen. Bij eventuele narcose of bevalling mag geen lachgas worden gebruikt. Dit wegens gevaar op ernstige stijging van de oogdruk.

Na de operatie

Om het maculagat zo goed mogelijk te sluiten, moet u na de operatie zoveel mogelijk voorover zitten of op uw zij liggen met uw neus richting matras. Op die manier drukt de luchtbel het netvlies rondom het maculagat het best op zijn onderlaag. U dient dit 10 dagen minstens zes uur per dag vol te houden. Hoe langer hoe beter. Dit voorover zitten gaat het beste als u uw voorhoofd steunt met een kussentje, bijvoorbeeld op de leuning van een stoel die u voor u zet. Op deze manier worden de nek- en rugspieren niet te pijnlijk. U kunt zo ook proberen te lezen of televisie te kijken.

De luchtbel in uw oog spiegelt het meeste licht terug het oog uit. Hierdoor ziet u de eerste dagen heel weinig. De dagen daarna kunt u de kleiner wordende luchtbel gaan zien als een bal of schijf onder in uw beeld, die bibbert, spiegelt of het idee geeft dat er een vijver in uw oog zit.

Resultaten van de operatie

De operatie lukt technisch bij 90 tot 95% van de mensen met een maculagat. Echter, bij slechts de helft van de geopereerde mensen treedt een duidelijke verbetering op: vermindering van beeldvertekening of het kunnen zien van kleinere letters. Dit komt waarschijnlijk doordat de kans op verbetering kleiner is wanneer de afwijking langer bestaat.

In dat geval kan het netvlies zich minder goed herstellen, ook al ligt het weer op zijn onderlaag.

Complicaties

Er is een kans op complicaties. Zoals bij alle operaties is er een risico op infectie, een kans van 1 op 1000 à 2000 operaties. Groter is de kans op een netvliesloslating; die kan bij 5% van de operaties optreden. Bij infectie en netvliesloslating gaat het zien er altijd op achteruit ten opzichte van voor de operatie. Bij alle mensen die een vitrectomie met gas ondergaan, treedt binnen een paar maanden tot enige jaren een versnelde staarvorming op (cataract). Hier is een goede en succesvolle behandeling voor: de staaroperatie met het implanteren van een kunstlens.

Samenvatting

Er bestaat een operatie om het zien te verbeteren bij een maculagat. Bij iets meer dan de helft van de operaties treedt een duidelijke verbetering op. Na de operatie moet u tien dagen zoveel mogelijk voorover zitten, om de luchtbel zo goed mogelijk te laten werken. Het maculagat leidt zonder behandeling niet tot blindheid. De operatie kan hier in het ergste geval wel toe leiden. Als u een maculagat in één oog heeft, en geen klachten bij het kijken met beide ogen, zijn er meer nadelen aan een operatie dan voordelen. Bij een maculagat in beide ogen weegt het eventuele voordeel van een operatie beter op tegen de risico's van de operatie.

Oogdruppelen en het gebruik van zalf

Na de operatie schrijft de oogarts u druppels en/of zalf voor. Het is belangrijk dat u die thuis volgens het recept gebruikt. Dit voorkomt infectie en vermindert de kans op een ontsteking. Op het recept staat hoe vaak u moet druppelen. Als u zowel oogdruppels als oogzalf gebruikt, doe dan eerst de druppels in uw oog en daarna de zalf. Als u meerdere soorten oogdruppels gebruikt, wacht u dan telkens vijf minuten tussen de verschillende druppels. Gaat u door met het gebruik van druppels of zalf tot de controle bij de oogarts op de polikliniek (dit is vier weken na de operatie) of zolang als de oogarts deze voorgeschreven heeft.

Als er complicaties voordoen wanneer u weer thuis bent, kunt u contact opnemen met de verpleegafdeling waar u opgenomen bent geweest.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan neemt de oogarts deze tijdens het spreekuur graag met u door. Het kan handig zijn uw vragen van tevoren op papier te zetten. Natuurlijk kunt u met uw vragen ook telefonisch bij ons terecht. Telefoonnummer polikliniek Oogheelkunde: (0314) 32 96 14.

Uw privacy en onze geheimhouding

Om u de beste zorg te kunnen geven, hebben wij gegevens van u nodig. Deze gegevens leggen wij digitaal vast en beveiligen wij goed. Wij gaan zorgvuldig om met deze gegevens en houden ons aan de wet- en regelgeving. Dit betekent onder andere dat al onze medewerkers een geheimhoudingsplicht hebben en u als patiënt recht heeft op privacy. Uitgebreide informatie over uw privacy, rechten en plichten vindt u in de folder '[Uw rechten en plichten als patiënt](#)'. Deze folder kunt u raadplegen op folders.slingeland.nl.